

Izhaja
v torek, četrtek in
soboto.

Stane mesečno Din 7.—
za inozemstvo Din 20.—.

Posamezna številka
I Din.

ačun pošto-čekovnega
zavoda štev. 10.666.

Die Brüder im bedrohten Land.

Narodno izdajstvo, ki so ga zgrešili slovenski klerikalci in njih beograjski posredovalci-slovenački radikali na slovenski nacionalni stvari, rodi vidne sadove, ki so slični pojavorom onih časov, ko smo bili še avstrijska dežela in so nad nami gospodarili eksponenti Volksrata in Südmarke.

Skupina ljudi, ki se po pravici ali krivici prišteva k Nemcem v Sloveniji, je izdala za bližajoče se skupščinske volitve agitacijsko brošuro pod naslovom »An unsere Freunde und Volksgenossen in Slovenien und Prekmurje« — »Našim prijateljem in rojakom v Sloveniji in Prekmurju!« Pod to volilno brošuro, ki je v nemškem in slovenskem jeziku natiskana v tiskarni »Clele« v Celju 6. septembra meseca 1927, se blišči izza časov Avstrije še dobro znano ime advokata dr. Lothar Mühleisen, nosilca vsemenske liste za mariborsko-celjsko volilno okrožje.

V sled znamenega izdajalskega pakta, ki ga je sklenila stranka Nemcov in renegatov z največjo državno stranko (radikalji) ter z največjo slovensko stranko (klerikalci), smo doživeli že marsikaj, kar je v škodo in sramoto slovenskega imena in naše narodne časti. Vsem je še živo v spominu, da je reprezentantu spodnještajerskega nemštva in renegatstva dr. Mühleisnu v obmejnem mestu Mariboru vsled sklenjenega paktu odstopil oblastni mandat koroški begunc dr. Ravnik — vodja ljudi, ki se imenujejo slovenske radikale. Ko smo takrat označili to početje s pravim imenom kot grdo narodno izdajstvo, nam je družba klerikalcev-radikalov in nemškutarjev hitela odgovariati in očitati, da lažemo in da pišemo tako, ker nas je strah za naše postojanke, ki jih bo ta zveza sporazuma in sloge zavojevala in boljše vodila. Bilo je mnogo ljudi, ki niso mogli verovati da je sklenjeni pakt nacionalno izdajstvo, pač pa, da je le dobra in srečna taktična poteza, ki je pridobila tudi Nemce, da bodo po tej poti postali prav lojalni zavezniki in dobri ter zvesti radikali.

Danes govore mnoga dejanja drugače, in marsikdo od poprej gorečih zagovornikov in braniteljev te nemoralne in izdajalske zveze misli že drugače. Zavojevane postojanke ne dajo zadoščenja za prodano slovensko častne v Celju, ne v Mariboru in ne v Ptiju. V teh gnezdih in nekdanih žariščih avstrijske germanizacije je oživel spet stari avstrijski duh renegat-

stva, ki ga je razsulo Avstrije potisnilo k tloru.

Uvodoma omenjena brošura je prava slika mišljencev in hotenja našega renegatstva, ki s polno razvito zastavo stopa med »rojake in prijatelje« ter se norčuje iz vseh narodnih in gospodarskih pridobitev v novi državi ter nas indirektno vprašuje, kaj imamo od tistega »narodnega osvobojevanja?« Kdor zna čitati najde v brošuri še več — najde ono, cesar je nemška duša polna, ki ne more pozabiti Avstrije. Slavospev Avstriji, od koje smo nasilno odtrgani, to je v glavnem ton te knjižice, ki naj vzbudi širom Slovenije vse stare, zakrnjene Štajercijance ter vse one, ki še žive od avstrijske vojaške slave ter desetletja vzgojevanja sovraštva do Srbov.

In tak strup se sme širiti v obmejni zemlji Slovenije deveto leto po osvobojevanju pod plaščem kleroradikaljskega zavezništva.

Slovenci iz Koroške in Primorja, pridite k nam v Slovenijo pogledat, kako mi preganjam Nemce, kako pišejo ti preganjeni Nemci o nas in naši državi. Učite se od naših Nemcev in jih posnemajte. Poglejte pa tudi k nam in se prepričajte, kje so nešteti oni vaši bratje, ki so z »živio« in »zdravo« na jeziku zapustili slovensko Koroško in slovensko Primorje ter delajo danes v svobodni Jugoslaviji svoji rodni zemlji in svoji novi domovini sramoto!

Sestanek celjskih igralcev.

Celje, 5. septembra.

V soboto, dne 3. t. m., zvečer se je vršil v klubovi sobi Celjskega doma sestanek članov in članic celjskega Dramatičnega društva. Glavni namen sestanka je bil, da se člani seznanijo z novim ravnateljem celjskega Mestnega gledališča g. Bratino in da se navežejo prijateljski stiki med igralci in novim gledališkim ravnateljem.

Društveni predsednik g. Prekoršek je po uvodnih pozdravnih besedah izvajal sledeče: »Odbor Dramatičnega društva se je pogodil z g. ravnateljem Bratino, da bo vodil celjsko gledališče v bližajoči se sezoni. S tem je prevzelo društvo napram članstvu in napram javnosti veliko odgovornost. Gledališko delo v Celju brez pravega strokovnega vodstva ni moglo dobiti trajnega, večjega razmerja, ki ga gledališče v večjem kraju potrebuje. Hočemo, da se gledališko življenje v Celju nadaljuje in da še prekorači višino, na kateri je

bilo nekdaj. Vrata gledališča so odprta vsem, ki ljubijo slovensko gledališče v Celju. To gledališče mora podpirati vsakdo, pa naj si bo stanovsko ali politično kakorkoli angažiran. Oseba g. Bratine je porok, da gradimo na granitem temelju, ki bo dal gledališču pravec, kakor ga gledališče v Celju zahteva. G. Bratino je treba v njegovem stremljenju podpirati, da bo mogel svoj program izvesti. Imamo zaslombo pri mestni občini, z delom pa si jo bomo pridobili tudi v javnosti. Želim, da bi bilo naše delo v tej sezoni uspešno, lepo in da nam ne bo nič malega grenilo velikih ciljev, kajti le tedaj bodo naši uspehi veliki.«

Za g. Prekorškom je povzel besedo g. ravn. Bratina: »Dramatično društvo v Celju je s tem, da je nastavilo v gledališču strokovno moč, pokazalo stremljenje navzgor, pokazalo, da hoče res gojiti pravo umetnost. Smatram za svojo posebno nalogo, da delujem v provincialnih mestih. Manjših krajev ne smemo gledati z omalovanjevanjem. Gledališke umetnosti ne smemo monopofizirati, da bi imeli le dvoje žarišč: Maribor in Ljubljano. Celje, eno naših najlepših mest, je kakov ustvarjeno, da bi lahko tukaj kličla slovenska umetnost raznih panog. Celje ima kadar dobroh igralcev. Prepričam sem, da bodo stali vsi igralci ob moji strani. Ostatki moramo drug drugemu zvesti. V bližajoči se sezoni se bodo uprizorjala slovenska odrska dela, zlasti novejša, z uprizorjanjem del drugih literatur pa se bodo pokazale smeri literarnega razvoja drugih narodov. Pri nas v Sloveniji imamo skoraj v vseh panogah umetnosti same dilettante. Beseda dilettant znači zame ljubitelja umetnosti, ki pa ni plačan zanjo, vsed česar ga je treba tembolj ceniti. Prijetnejša je gledati nadarje ne neplačane ljubitelje umetnosti, nego nenadarjenega plačanega igralca. Prijatelji, priporočam se vam v prijateljstvu in slogi.«

Po teh dveh govorih se je razvil med navzočimi neprisiljeni prijateljski razgovor. Ljubezen do gledališča, ki jo opažaš pri celjskih igralcih, je porok, da bo prihodnja gledališka sezona prepojena z zavestnim, smotrenim delom za povzdigo našega gledališča.

— rp —

Celjska kronika.

e SESTANEK ČLANOV KRAJEVNE ORGANIZACIJE SDS MESTO bo v pondeljek, 5. sept. ob pol 21. v kavarniški sobi Celjskega doma. Za

Osem dni kasneje je gospod Mouche ob prisotnosti svoje očarane soproge pomerjal v eni najlegerantnejših trgovin par oblek, ki so napravljale brezvomno velik vtip. Razume se, da so morali k obleki priti tudi primerni čevlji, nogavice, srajce, ovratniki, ovratnice, kravate itd. Vse to je razkošno povečalo garderobo poglavarja družine. Osemnajstideset ur pred odpotovanjem so opazili, da je za vse novo nabavljeno blago postal potni kovčeg premajhen.

Drugi dan zvečer pred odhodom je prišel g. Mouche domov z novim potnim kovčkom.

Ah, ta kovčeg! Pravo čudo!

Iz pravega usnja, iz kakršnega se niti čevlji vedno ne izdelujejo, sijajno rdeče barve z rumenozelenkastimi okraski se je blesketal in je bil namejen dan očara vse posnetki kopališča.

— A . . . Ali vidiš kako je lep, je dejal g. Mouche.

— Zelo lep, sta vzkliknila istočasno gospa Mouche in Jerome.

— In zelo drag! Tisoč frankov! je izgovoril zmagoslavno g. Mouche.

— Tisoč frankov! No, potem je pa še lepsi, sta se čudila gospa Mouche in Jerome.

— Da, je nadaljeval g. Mouche, to je bil zadnji tisočak, ki nam je bil ostal za morje.

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravljanje:

Celje

Strossmayerjeva ulica 1,
pričlje.

Rokopisov ne vračamo.

Oglas po tarifu.

Telefon int. štev. 65.

Volilni shod

bo v torek 6. septembra ob
osmih zvečer v malo dvorani
Celjskega doma.

Poročala bodeta nosilec liste

g. dr. Ljudevit Pivko

in srezki kandidat

g. Ivan Urek.

Vsi na shod!

vse odbornike, obč. odbornike in zaupnike je sestanek obvezen.

c VOLILNI SHOD. V torek, dne 6. t. m. zvečer bo v malo dvorani Celjskega doma volilni shod združene slovenske gospodarske liste, Na shodu bosta govorila nosilec liste za mariborsko okrožje g. dr. Pivko in srezki kandidat g. Urek. Dolžnost vseh pristašev in somišljenikov je, da se shoda udeleže.

c ZBORNICA TOI V LJUBLJANI ima v Celju uradni dan v torek, dne 6. t. m. v ravnateljevi sobi v poslopju jasnega skladšča na Savinjskem nabrežju. Uraduje se od 8. do 12. ure dopoldne.

c ZADNJI ROK ZA ZAMENJAVA DROBIŽA. Finančna delegacija v Ljubljani opozarja na zamenjavanje papirnatega drobiža po 1, 0,50 in 0,25 dinarjev dne 30. septembra. Zamenjavanje za kovan drobiž in izjemoma tudi za bankovce Narodne banke se bo dotlej vršilo v Sloveniji pri vseh davčnih uradih. Vsi, ki imajo še kaj papirnatega drobiža, naj ga torej nemudoma zamenjajo, da ne bodo zamudili roka, ki se ne bo podaljšal.

c TELOVADBA MOŠKE SOKOLSKE DECE se prične v torek 6. t. m. ob pol 2. uri. K telovadbi bodo sprejeti dečki od 6. do 12. leta.

c SMRTNA KOSA. V nedeljo ob desetih dopoldne je umrl v Celju po kratki in težki bolezni v starosti 61 let g. Stjepan Kovačević, upokojeni direktor trgovske šole. Rajnik se je našel po prevratu v Celju, kjer si je kupil vilo Vranik v ulici Benjamina Ipavca. Pogreb bo v torek ob štirih popoldne iz hiše žalosti na mestno pokopališče. Naj v miru počival! Žalujčim naše sožalje!

c SLOVENCI IZ NEMČIJE V CELJU. V pondeljek, dne 5. t. m. so prišli s posebnim vlakom takozvani westfalski Slovenci v Celje. Tu so ostali skor dve uri, toliko da so opravili pri Sv. Jožefu svojo pobožnost. Vodilo jih je več duhovnikov iz Nemčije. Nekateri teh Slovencov, ki se sedaj vračajo v Nemčijo in na Holandsko, že niso videli domovine po dvajset in več let. Sprejema in slovesa na košodvoru se je udeležilo celjsko občinstvo.

c MESTNO GLEDALIŠČE VABIJENI, dame in gospode, ki bi hoteli sodelovati pri predstavah, da blagovolijo svoje naslove po dopisnicu upravi mestnega gledališča.

c SLUŽBE ZA MIZARJE. Kakor v vseh strokah tako je danes pomanjkanje dela tudi v mizarški obrti. Zato se naj mizarji prav posebno zanimajo

Naša skrinjica

v mariborski oblasti je

3.

za službe, ki jih razpisuje tovarna vagona v Kruševcu v Srbiji. Mizarji, ki nameravajo to službo sprejeti, naj se zanesljivo javijo dne 7. septembra ob 10. uri dopoldne v pisarni Borze dela v Celju, v Kolenčevi ulici (poslopnice Prve hrvatske štationice).

c ZA MRTVEGA PROGLAŠEN. Okrožno sodišče v Celju proglaša za mrtvega Franca Pušnika iz Brezovice pri Črešnjicah, ki je bil odšel začetkom svetovne vojne k vojakom, pa se ni vrnil.

c SAMOMOR. V petek zvečer se je ustrelil s karabinko na svojem stanovanju na Sp. Hudinji Anton Vuk, delavec v Westenovi tovarni. Bil je takoj mrtev. Ni še pojasnjeno, kaj ga je gmočno v smrt.

c VELESEJM V GRADCU se vrši od 3. do 11. septembra 1927. Ta vsakoletna prireditev se je za letos še posebno razširila. Gradec ni takodaleč od Celja. Moramo še marsikaj uvažati, kar se na sejmu videti v naravi in kar ni vedno tako, kakor nam opisujejo in slikajo razni prospekti. Legitimacije prodaja gremij trgovcev Celje v carinarnici po 40 Din. Potovanje naših državljanov je brez posebnih avstrijskih pristojbin dopustno; zadostuje popolnoma, da potnik pokaže avstrijskim kontrolnim organom to legitimacijo (Messeausweis) in potni list. Popust na naših in avstrijskih železnicah znaša 25%.

c SAVINJSKA PODRUŽNICA SPD naznanja, da se koča na Korosiči pod Ojstrico zapre dne 11. 9. 1927. Planinci, ki prihajajo po tem času v te kraje, dobijo prenočišče v neoskrbavanih, pol ure od te kočo oddaljeni Kocbekovi koči pod Ojstrico. Frischaufov dom na Okrešlu ostane odprt do vtevši 18. 9. 1927, dočim ste koči v Logarski dolini (Piskernikova in Tillerjeva koča) odprti celo leto in oskrbljeni z vsem potrebnim. Ti koči ste zlasti sedaj v jeseni pripravni za udobno bivanje, ker ste v prijetnem zatišju in ker vlada tamkaj sedaj lep mir. Poštni avto vozi dnevno ob devetih od postaje Rečica na Paki do Kneza, ki je oddelan od Solčave 20 minut.

c KNJIGE IN VSE ŠOLSKE PONTREBSCINE se dobe v knjigarni Goričar & Leskovšek v Celju. Opozarjamo na oglas!

c MESTNI KINO. Pondeljek 5. septembra: »Kamarila Habsburgovcev«. Prvovrsten velefilm iz bivših dunajskih dvornih krogov v 6 dejanjih. V glavnih vlogah Liane Haid, Ellen Kürti, Oskar Marion, Albert Paulig in Hans Mierendorf. — Torek 6., sreda 7. in četrtek (praznik) 8. septembra: »Osikina pustolovčina«. Sijajna veseloigra v 6 dej. V glavnih vlogah Ossi Oswalda, Agnes Esterhazy, Willy Fritsch in Warwick Ward, znan iz velefilma »Varieté«. Krasni posnetki z rivijere. Ufa-film. — Prednazneno: »Metropolis«.

Prihodnja številka izide v širšem obsegu kot slavnostna številka o priliki otvoritve okoliške deške osnovne šole.

Politika.

p DAVIDOVIĆ O VUKIČEVIĆU. V političnih krogih se mnogo komentira zandji govor g. Davidovića v Velisu, ki odreka Velji Vukičeviću kvalifikacijo lojalnosti, ter izjavlja, da bo treba po volitvah pogajanja z radikalno stranko voditi na povsem drugi osnovi. Torej ne z Vukičevićem. Davidović je rekel: »Skelpal sem sporazume s Pašičem, Protičem in Vesničem in sedaj z Vukičevićem. Znano vam je, da sta Pašič in Protič po sklenjenem sporazumu držala besedo. Protič bi si prej odsekal roko, kakor da ne bi držal sporazuma. Vesnič je bil pravi Evropejec. Pokojni Pašič je rad zavlačeval, ali je koncem koncev vendar držal besedo. Ako bi bil Vukičević pravi naslednik onih, ki sem jih preizkusil, bi držal obljube, ki jih je dal svojim zaveznikom. G. Vukičević pa obljublja, a ne drži svoje besede. Kljub sporazumu ne postopa lojalno. Naša družba z g. Vukičevićem ni iskrena. Nekateri naši prijatelji so nasvetovali, naj navzlič takemu neloyalnemu postopanju g. Vukičevića še nadalje poskušamo, sodelovati z radikalni. Prepričan sem, da so sedaj tudi ti prijatelji z menoj enakega mnenja.

p KONEC FAŠIZMA NA ČEŠKEM. Preiskava v zadavi fašistov-

skega napada na ministerijalnega svetnika dr. Vorela je ugotovila, da so fašisti s svojim delovanjem kršili dolobce zakona o zaščiti države. Praška policijska direkcija je radi tega ustanila nadaljnje poslovanje praške fašistovske organizacije, zapečatila strankine prostore, zaplenila vso korespondenco in vložila ovadbo pri državnem pravdnuštvi. Pričakuje se, da bo v prihodnjih dneh objavljena naredba ministrskega sveta o razpustu vseh češkoslovaških fašistovskih organizacij. Zoper generala Gajdo, ki ga zaplenjeni dokumenti baje zelo kompromitirajo, je uvedeno novo disciplinarne postopanje, ki bo po zatrdilu poučenih krogov končalo za njega zelo usodepolno.

p LORD ROTHERMERE ŠE RUJE. Angleški lord Rothermere objavlja nov članek o madžarskem vprašanju, ki je izšel istočasno v 70 ameriških časopisih. Rothermere kritizira stališče Češkoslovaške in naglaša, da se ima Češkoslovaška zahvaliti za svoj obstoj in neodvisnost v prvi vrsti Franciji in Angliji. Čehoslovaki, da naj se zavedajo, da njihova pozicija v dosedanjih mejah nikakor ni tako sigurna, kakor se splošno domneva. Vrh tega mora postati po njejovem mnenju Češkoslovaška, ki združuje v svojih mejah najrazličnejše elemente in narodnosti, pravo ognjišče nemirov v Srednji Evropi. Čehoslovaki naj si zato dobro premislijo, ali vztrajajo pri trianonski pogodbi, ali pa privolijo v plebiscit. V svojih nadaljnjih izvajanjih govori lord Rothermere o gospodarskem položaju in svari ameriške in angleške kapitaliste, da bi nalagali svoj denar za investicijske svrhe na Češkoslovaškem ali v Romuniji. Povdara, da mu nalagačut pravčnosti, da se zavzema za Madžarsko, ki so ji bile prizadljane največje krivice. Današnji položaj v Srednji Evropi, pravi lord Rothermere je grda razčlanitev hrabrega madžarskega naroda, ki je naraven zaveznik Anglije, Francije in Italije v Srednji Evropi. Madžarski narod postane nedvomno tudi lojalen zaveznik ameriškega naroda, ako mu ponudijo Amerika v boju za njegove pravice pomoč.

p OBČINSKE VOLITVE V ZAGREBU. Občinske volitve, ki so se vršile v nedeljo v Zagrebu, so prinesle radičevcem veliko razočaranje. Kajti radičevska lista je dobila le še slabo polovico glasov, ki so bili oddani za njeno zadnjič, ter je doseglj samo šest mandatov od petdeset, ki jih šteje občinski svet. To je treba v prvi vrsti podariti in pa dejstvo, da ima sedaj Hrvatski blok, ki je načelen in naravjen nasprotnik radičevstva, v občinskem svetu 25 sedežev. — Med volilci v Zagrebu ni bilo najboljšega razpoloženja. Volit je šlo komaj nekaj nad polovico upravičenih državljanov; oddanih je bilo 19.456 glasov, tako da je znašal količnik nekakih 390 glasov. Značilno je, da radikalni niso dobili nobenega mandata več, socijalisti pa samo enega. V ostalem je še nekaj drugih stranic, ki so izšle iz boja brez uspehov. Demokrati obeh frakcij so dobili šest mandatov, židi pa 3. — Važno je pri zagrebških volitvah edino to, da se je pokazalo, da Radičeva zvezda tone. To je zanj grd poraz, ki bo segal pri volitvah v nedeljo tudi na deželo tja med kmetsko ljudstvo, o katerem še premeteni žongler vedno misli, da je njegova nezavedna čreda.

Ljudska prosveta.

I LAVTARJEVE RAČUNICE ZA OSNOVNE ŠOLE V NOVI IZDAJI. Knjigarna Ig. Kleimayr & Fed. Bamberg, dr. z o. z. v Ljubljani je ravnokar izdala troje Lavtarjevih računic za osnovne šole, ki jih je predelal Ljudevit Černej, in sicer: računske začetnico (računanje v obsegu od 1 do 20), cena 18 Din, računico za osnovne šole, I. stopnja, 2. šolsko leto (računanje v obsegu od 1 do 100), cena 16. Din, in računico za osnovne šole, III. višja stopnja (praktično računanje), cena 23 Din. V vseh treh računicah je izključeno vsako mehaniziranje; nasprotno pa zajemajo snov iz najbližje otroške okolice in vseskozi upoštevajo praktične potrebe. Posebno veseli bodo učenci I. razreda računske začetnice; zakaj Dragotin Humek in Josip Poljanec sta jo opremila z umet-

nimi barvnimi slikami, ki izborno ponazarjujejo pojme števil in računske operacije. Slovensko učiteljstvo je avtorju Černeju lahko hvaležno, da mu je s svojim delom olajšal težavn in v marsičem suhoparni pouk v računstvu.

I KNJIGA O SLOVENSKI UMETNOSTI. Slovenska umetnost. I del. Slikarstvo. Spisal Viktor Steska. Založila Družba sv. Mohorja. Str. 432 z 72 slikami. Cena broš. za ude 30 dinarjev, za neude 40 Din, vez. za ude 42 Din, za neude 52 Din. Še pred nekočko leti si se težko spoznal v slovenskem slikarstvu. Zbornik umetnostno-zgodovinskega društva pa je že marsikako nejasnost pregnal. Sedaj pa je izdala Mohorjeva družba knjigo, ki bo vsem ljubiteljem domače umetnosti dobro došla. Pisatelj je nabiral snov nad 30 let. Kar je našel v tisku, kar je dognal na potovanju po slovenskih pokrajinh, kar je razbral iz arhivov ali poizvedel od znancev, to je poyzel v celoto, ki jo podaja v zgoraj napisovljeni knjigi. Preko 400 slikarjev nastopa v tej zgodovini našega slikarstva, nekateri z bolj obširnimi življenjepisi, drugi s kraješimi, po važnosti dotičnega umetnika, ali pa tudi po razmerah, kolikor se je moglo po njem ugotoviti.

I IZKLJUČNO SLOVENSKE NARODNE PESMI v harmonizacijah in priredbah za koncert E. Adamiča, M. Hubada, C. Preglia, J. Prelloca, dr. A. Schwaha in L. Zepiča bodo objavljene v prihodnjem zvezku »Zborov«. Pevska društva in pevski zbori, naročite se na list! Naslov: Uprava »Zborov«, pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani.

Gospodarstvo.

g KOMERCIJALIZACIJA DRŽAVNIH RUDNIKOV. Direkcija državnih rudnikov je dovršila projekt uredbe o komercijalizaciji državnih rudnikov, ki je bil predložen ministru za šume in rudnike, da ga pregleda, odnosno odobri. Za izvedbo komercijalizacije se namenava začinku večje posojilo v inozemstvu.

g DVIGANJE DELAVSKIH MEZD V AVSTRILJI. Mezde dunajskih industrijskih delavcev so se v prvi polovici t. l. deloma znatno dvignile, in sicer pri zidarjih za 4%, pri opekarneških delavcih za 10—17%, pri delavcih v konfekcijskih obratih in kemičnih tovarnah za 4—6%, pri knjigovezih za 7—10%, pri transportnih delavcih za 5—10%, pri delavcih v tobačnih tovarnah za 8%, v tekstilni industriji za 4—6.5% in v kavarneških obratih za 8—16%. Najvišje mezde imajo trenutno polirji, visoko-kvalificirani krojači, dalje akordni visoko kvalificirani delavci v steklarški, tiskarski, pivovarniški in prekajevalni industriji, ki zaslužijo tedenško 80—100 šilingov (640—800 Din).

g SLOVENSKA ZADRŽUŽNOST NA PRIMORSKEM. Dne 28. julija t. l. se je vršil občni zbor Zadržunne zveze v Gorici, o katerem posnemo iz »Gospodarskega lista«: Vloge članic so padle od 6.75 milijona lir na 5.23 milijona. To padanje vlog je povzročilo pomanjkanje denarja. Posojila so se znižala od 5.4 na 5.02 milijona lir. Blagovni promet se je povečal kljub hudi krizi. Lani je zvezza nabavila in oddala 201 vagon blaga. V začetku leta je imela 161 članic, na koncu 175. V zvezi je sedaj včlanjenih 73 mlekarskih zadrug. Dobikek za leto 1926. znaša 26.228 lir; z njim se rezervni fond zviša na 81.988 lir. Deležna glavnica je 18.424 lir, jamstvo 921.200 lir. Zvezza je lani izvršila 79 revizij ter napravila 31 zadrugam rač. zaključke. O bodočnosti pravi poročilo: Težek je gospodarski položaj, v katerem se nahaja naš kmet. Slabe letine so občutno omajale gospodarstvo našega ljudstva. Lansko leto so se temu pridružile vremenske nezgode, ki so povzročile veliko škodo našim kmetskim posestnikom. Večino naših ljudi je prišlo do spoznanja, da jih naša zemlja ne more vzdrževati. K temu je priponoglo znaten tudi pomanjkanje denarja radi denarne krize. Rešitev iz tega težkega položaja moramo iskati v našem zadržužnству.

ITO-pasta je za zobe najboljša!

Širom domovine.

š ZATIRANJE NAŠIH V ITALIJI. Prefekt v Gorici je razpustil še naslednja slovenska društva: Prosvetno društvo v Ušniku pri Tolminu, Prosvetno društvo v Višnjeviku, Prosvetno društvo v Števerjamu, Prosvetno društvo Sloboda v Nilicah, Kmečko prosvetno društvo v Volčah. Prefekt je posvaril odgovornega urednika »Goriške Straže«.

š UČITELJSKA STANOVARNA IN KURJAVA. Med učiteljstvom je nastal velik odpor proti uredbi o mestnih in oblastnih šolskih odborih. Ta uredba je v členu 12 pod e) določala, da imajo šolske občine dajati stanovanje in kurjavo brezplačno le šolskim upraviteljem. Na protest učiteljskih stanovskih organizacij je prosvetni minister ta člen izpremenil, da je zadovoljil nekaterim zahtevam učiteljstva.

š REDUKCIJA GIMNAZIJ IN UČITELJIŠČ. Novi finančni zakon določa, da se morajo osemrazedne gimnazije reducirati na 80 za celo državo in da se pet-, šest- in sedemrazedne gimnazije izpremene v nižje gimnazije s 4 razredi. Učiteljišča se morajo po finančnem zakonu reducirati od 40 na 30 za vso državo. Prosvetno ministerstvo obenem naznamenja, da je v finančnem zakonu določena redukcija gimnazij in učiteljišč preložena do konca meseca oktobra, ko bo že vse v polnem teklu.

š ZATVORITEV SEZONSKIH POŠT. Poštni minister je odredil, da v vseh onih kopališčih in zdraviliščih, kjer ni bila sezona podaljšana, preneha s 1. septembrom funkcijonirati sezonske pošte, ki poslujejo le od 1. maja do 1. septembra vsakega leta. V krajih, kjer je sezona podaljšana, bo do pošte poslovale do 1. oktobra.

š REAKTIVIRANJE URADNIKOV. Po odloku državnega sveta se upokojeni uradniki na lastno prošnjo ne morejo več vrneti na položaj, ki so ga zavzemali pred upokojitvijo, ako nimajo kvalifikacije, ki se po zakonu zahteva.

š SLOVENSKI KLUB NA DUNAJU. Znano je, da živi še vedno mnogo Slovencev na Dunaju. Lepo število je optomov, posebno med malimi trgovci in obrtniki. Ker so pa naši Slovenci državljanji Avstrije, Italije in Jugoslavije, postajajo vezi med njimi vsedaj bolj rablje. Kar je doslej na Dunaju ustvarjeno, ni dovolj močno, da bi omajalo vse pomisleke, ki jih prinaša trojno državljanstvo med naše rojake. Zato se je bila prav iz srede koroskih Slovencev sprožila misel, da bi ustanovili slovensko društvo ali »Slovenski klub«, ki pa bi bil nasloven nekoliko na hrvatsko »Prosvjetno«. V soboto je bila že prva seja pravljalnega zabora, ki je odobril osnutek pravil. Ustanovni zbor bo sredi oktobra. Kjer pa prihajajo Slovenci vkljup, je prva njihova skrb, da ustanove pevsko društvo.

š POLOVIČNA VOŽNJA ZA ČLANE SPD. Slov. plan. društvo naznana, da imajo po obvestilu direkcije državnih železnic v Ljubljani člani planinskih društev na osnovi planinskih legitimacij z uverenjem pravico do polovične vožnje trikrat na letoto le pri potniških, ne pa tudi pri brizih vlakih.

š NOVA KOVNICA V BEOGRADU. Gradnja moderne kovnice Narodne banke, ki bo kovala razne novce, se je pred dnevi pričela na Topčideru. Kovnica bo dograjena sredi prihodnjega leta. Za novo kovnico je določenih 100 milijonov dinarjev. Za kovnico potrebnii stroji so naročeni v Franciji in deloma v Nemčiji na račun reparacij.

š AVIJATIKA PETROVIĆ IN PAJOVIĆ. Zrakoplovno poveljništvo v Novem Sadu je poslalo v Inomost posebnejšega delegata, ki ima ukreniti vse potrebitno, da se ponesrečena avijatika Petrović in Pajović prepeljata v domovino. Pričakujejo, da truplo podpolkovnika Petrovića in ranjenega poročnika Pajovića prepeljejo v pondeljek ali v torek v Zagreb.

š. ŠTIRINAJSTLETNA POŽIGALKA. V selu Draž v Baranji so se v zadnjih dneh pojavili trije požari,

Šolske knjige

za vse šole, ki so določene v šolskem letu 1927/28, se dobijo v

knjigarni in veletrgovini s papirjem

Goričar & Leskovšek, Celje

Kralja Petra cesta štev. 7-9 in Glavni trg štev. 14.

! Vse šolske in risalne potrebščine

se dobijo v veliki izbiri in najceneje
v knjigarni in veletrgovini s papirjem

Goričar & Leskovšek, Celje

Kralja Petra cesta štev. 7-9 in Glavni trg štev. 14.

Zgorelo je več hiš, živeža in krme. — Skoda je velika. Požiga je bil osumljeno Marko Jovanović, ki ga je žandarmerija aretirala in izročila državnemu pravdništvu v Somboru. Ko so ga tamkaj zasliševali, je od žandarmerije v Dražu prispela brzojavka, da je požigalka izsledena v osebi štirimajstretne dekllice. Jovanović je bil nato iz zapora izpuščen.

Razgled po svetu.

r POSKUSNA MOBILIZACIJA V RUSIJI. Sovjetska vlada je odredila poskusno mobilizacijo letnikov 1898 do 1903 v Leningradu in podkrimskem okrožju. Čeravno je bilo že dva dni prej objavljeno, da gre le za poskusno mobilizacijo, je zavladalo med prebivalstvom veliko razburjenje, ker vidi v tem le priprave za bodočo vojno. Po zatrdilu sovjetskih vojaških krogov je mobilizacija v vsakem oziru dobro uspela in pokazala, da je sovjetska armada glede organizacije in opreme na višku. V političnih krogih se domne-

va, da gre pri tej poskusni mobilizaciji le za demonstracijo, naperjeno proti Angliji in Franciji, ker v zadnjem času narašča protirusko razpoloženje.

r CERKEV SE PRODAJA NA DRAŽBI. Okrajno sodišče v Moravski Ostrov bo te dni na dražbi prodalo cerkev, ki si jo je pred kratkim zgradila cerkvena občina češke narodne cerkve. Povod dražbe je tožba stavbnika, kateremu dolguje cerkvena občina 150.000 čeških krov.

r MINISTROV HUMOR. Pri francoskem pravosodnem ministrstvu je interveniral neki poslanec, po poklicu odvetnik, za svojega klijenta, ki je bil obsojen na leto dni zapora in bo po prestani kazni moral zapustiti Francijo, kakor se zgodi vsem tujejem, ki pridejo v konflikt s francoskimi kazenskimi zakoni. Poslanec je ministru razlagal, da je podvezel že vse mogoče korake, da bi njegov klijent lahko ostal v Franciji. »Povejte mi, gospod minister, kaj bi se dalo storiti, da mož ostane v Franciji. — »Najboljše je, da se da še enkrat zapreti za eno leto — je bil ministrov odgovor.

r ROPARJI OPLENILI VLAK. Vzhodno od Tokia na Japonskem so preteklo soboto banditi napadli osebni vlak, postrelili strojvodjo in vse vla-kospremno osebje ter tudi one potnike, ki so se zoperstavljal, ostale pa izropali in do golega slekli. Po napadu so povezali petdeset potnikov in jih odgnali neznano kam. Vlada je odpisala močne vojaške oddelke in več letal, da zasledujejo bandite.

r OBČINA V ŽENSKIH ROKAH. Pri občinskih volitvah v Gvoždecu na Poljskem so nastopile ženske s samostojno kandidatno listo in popolnoma zmagale. Izid volitev je izzval nemalo komentarjev, ker so ženske nastopile s parolo, da moški politiki mislijo le na svoje politične stranke, povzročajo politične prepire, ne brigajo se pa za dejanske potrebe prebivalstva.

r PARIZ — MESTO AVTOMOBILSKIH NESREČ. Paris ima brez dvoma od vseh svetovnih velemest najživahnejši avtomobilski promet, kar dokazujejo tudi številne nesreče,

ki se kljub številnim varnostnim odredbam dan za dnem ponavljajo. V prvih treh tednih v avgustu je bilo v Parizu 73 smrtnih nesreč in 130 ranjenih. Povprečno je torej vsak dan pet smrtnih slučajev in 9 ranjencev.

r ČEBELA POVZROČILA AVTOMOBILSKO NESREČO. Iz Anglije poročajo o nenavadni avtomobilski nesreči. Zlobni zdravnik Lyons se je vozil s vojo ženo in z dvema prijateljskima zakoncema na zborovanje zlobnih zdravnikov. Tik pred hotelom v Lawton Hallu leži majčeno jeze-

ro. Čez jezero drži most, s katerega je priletela v vozilo čebela, ki je sedala na lice Lyonsovega prijatelja.. Lyons je dvignil roko, da bi pregnal čebelo ter obvaroval prijatelja pred pikom. Ta gesta je postala zanj in za celo družbo usodna. Volan je postal brez voditelja in avtomobil se je prekucnil v vodo. Lyons je imel še toliko prisotnosti duha, da se je rešil s skokom skozi odprtino, njegova žena in prijateljski zakonski par pa so plačali Lyonsovo gesto s svojim življenjem ter so utonili.

Tedenški izkaz

mestne klavnice o klanju in uvozu od 22. VIII. do 28. VIII. 1927.

Ime	Zaklana živila								Uvoženo meso v kg				Opomba	
	Konji	Biki	Voli	Krave	Telice	Teleta	Svinje	Ovce	Kozlički	Govedina	Teletina	Svinjina	Ovce	Kozlički
Dečman Ferdinand	1													
Esih Matija . . .			3				1					64		
Friedrich Ivan . . .							1	1						
Gorenjak Josip . . .				3	1	1	9						102	
Gunžer Fridrik . . .	1													
Holc Martin . . .			1			4	1					42		
Hohnjec Viktor . . .				1	1		2					47	72	
Hohnjec Štefan . . .			1	1			1					46		
Janžek Marija . . .						1						46		
Kroflič Alojz . . .			1			1								
Lapornik Ivan . . .					1							112		
Leskošek Ivan . . .					1		1							
Junger L. nasl. Bernardi . . .				2			9					49		
Rebeuschegg Franc . . .	11	3				9	5					588	347	
Reicher Ivan . . .					1		3					144		
Urbančič Adolf . . .		2				3							165	
Vojsk Rozalija . . .	1	1	2	1	1	4								
Zany Viktor . . .		2			11									
Zavodnik Alojzija . . .	1			3								53		
Gajšek Franc . . .		1		4										
Giltšvert Franc . . .				1								50		
Plešivčnik Ana . . .					2							288		
Reberšak Anton . . .							1							
Robek Anton . . .							1							
Svetel Ivan . . .				2	1									
Skoberne Fric . . .						1								
Zasebne stranke . . .						2								
Perc Karl . . .														
Skupno . . .	2	1	21	17	7	37	46				732	1309	174	

Obleke

moderne dame, moške in otroške, bluze, krišti, plašči in moške suknje, lastni izdelki in dunajski modeli nadalje puloverje, sveterje, telovnike, razne otroške pletenine, klobuke, perilo, nogavice, krate in vse modne in galerijske predmete kupite po najnižji ceni in v velikanski izbiri samo v veletrgovini R. STERMECKI, Celje. Oglejte si izložbe in zalogo, da se na lastne oči prepričate. Zbirajte listke za nagrade!

Prodam novo kompletno
spalnico

za Din 2800.— Toplak, Breg štev. 14.

ZVEZNA TISKARNA V CELJU

STROSSMAJERJEVA UL. 1

izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela, kakor knjige, brošure, časopise, eno- in večbarvne lepake, črtanke, tiskovine za obrt in industrijo, vse okusno in hitro ter po najnižjih dnevnih cenah

Najmoderneje urejena knjigoveznica

Celjska posojilnica d. d.

v Celju

V lastni palači Narodni dom

Sprejema hranične vloge.
Izvršuje vse denarne, kreditne
in posojilne posle. — Kupuje
in prodaja devize in valute.

Podružnici: Maribor, Šoštanj

Slovo!

Ker se — odhajajoč na Dunaj —
nisem mogel od vseh znancev osebno
posloviti, kličem vsem tem potom:

Zdravo!

ALEKSANDER GATEJ s soprgo.

Hišo

z velikim vrtom in več stanovanji, kupim.
Ista naj bi bila v mestu Celju ali največ
15 minut oddaljena (ev. Breg, Zavodna, Lava,
Lisce itd.) Ponudbe je poslati na Ano Pen,
Maribor, Koroška cesta 95. 1-3

Moj priatelj kupi v Celju ali
bližnji okolici

enostanovanjsko vilo.

Ponudbe pismene na naslov: Dr. Anton
Božič, odvetnik v Celju.

Premog zubukovski, trboveljski in iz
vseh drugih rudnikov dobavlja
in dostavlja na dom v mestu
in okolici

Franjo Jošt, Celje, Aleksandrova ul. 4

Popravila pisalnih strojev

hitro, eksaktno in poceni izvršuje
specijalni mehanik z dolgoletno prakso
in koncesijo v Celju. — **Prvovrstna
dokazila na razpolago.** — **Pi-
salni stroji novi in rabljeni
v zalogi.**

JOSIP PUKL, Celje
KRALJA PETRA CESTA 4.

Gospodinje, pozor!

Rex Prispevki so kozarci
za vkuhanje sadja, zelenjave, mesa
itd. Že ime svetovnoznane znamke
„REX“
jamči za največjo
solidnost, trpežnost
in vztrajnost. Ogled
in predvajanje brez-
obvezno v vele-
trgovini stekla
in porcelana

M. Rauch, Celje, Prešernova ul. 4
Zunanja naročila se izvršujejo najkulantneje.

Fini domaći

m o š t portugalka

se toči liter po Din 12'

v Nar. domu v Celju.

Franjo Dolžan, Celje

Za kresijo št. 4

Kleparstvo

in naprava strelovodov.
Pokrivanje streh in
zvonikov.

Vedovodne

instalacije, naprava moderno-
higijeničnih kopalnih sob,
klosetov in zdravstv. naprav.

Vsa v to stroko spadajoča popravila se izvršujejo točno in solidno ter po konkurenčni ceni. — Proračuni brezplačno. — Za vsa nova dela se prevzame jamstvo.

Katarina Kovačević javlja u svome i u imenu djece Zvonimira i Lijerke
te ostale rodbine prežalošnu vijest, da je predobri suprug, otac, djed, brat i tast, gospodin

Stjepan Kovačević

direktor trgovacke škole u m.

u nedjelju 4. septembra 1927. u 10. sati prije podne nakon kratke i teške bolesti u 61. godini
blago u Gospodu preminuo.

Tijelo pokojnika sahranit će se u utorak 6. septembra 1927. u 4. sata poslije podne iz
kuće žalosti, Benjamina Ipvaca ulica br. 14, na mestno groblje.

Zadušnice čitat će se u srijedu 7. septembra 1927. u 8. sati u jutro u crkvi sv. Daniela.

Celje, 4. septembra 1927.

Popoloma varno naložite denarne prihranke pri

stavbeni in kreditni zadruži z omej. zavezo v Gaberju pri Celju

Varčuj v mladosti,
da stradal ne boš
v starosti!

LASTNI DOM

Obrestuje hranične
vloge po 6%

Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše.
Jamstvo za vloge nad 2,000.000 Din.

Marijivost, treznost
in varčnost so pred-
pogoji hravnosti!

Pri naložbi zneska do 50 Din se dobi nabiralnik na dom.

Pisarna v Celju, Prešernova ulica 6.

Iz malega raste
veliko!

Pupilarnovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta

Celjska mestna hraničnica

Ustanovljena leta 1864.

V lastni palači pri kolodvoru.

Vsi hranični posli se izvršujejo najkulantneje, hitro in točno. Ugodno obrestovanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.

Pod trajnim drž. nadzorstvom.

Za hranične vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.